

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ: 2022 - 2023

Αρ. Μαθητών/τριών: 104

Αρ. Εκπαιδευτικών: 9

Συντονιστές Εκπαιδευτικοί: Μιχάλης Βασιλείου, Λοΐζος Ποταμίτης

Ζητήματα / προβλήματα που προκύπτουν σε σχέση με το σχολείο και την περιοχή όπου αυτό βρίσκεται:

- Μείωση του αριθμού των Κυπρίων μαθητών που φοιτούν στο σχολείο και αύξηση των μαθητών με μεταναστευτική βιογραφία, ως αποτέλεσμα της γενικότερης δημογραφικής μεταβολής στην εκπαιδευτική περιφέρεια της σχολικής μονάδας και της οικονομικής και κοινωνικής υποβάθμισης συγκεκριμένων περιοχών της Λεμεσού.
- Οξύ κυκλοφοριακό πρόβλημα στο οδικό δίκτυο πέριξ του σχολείου αλλά κι ευρύτερα της πόλης, ιδιαίτερα κατά τις ώρες αιχμής, λόγω της οικιστικής ανάπτυξης αλλά και της αύξησης του αριθμού των ιδιωτικών μηχανοκίνητων οχημάτων εξαιτίας του ανεπαρκούς δικτύου δημόσιων συγκοινωνιών. Αρκετοί μαθητές μεταφέρονται από και προς το σχολείο με τα οικογενειακά οχήματα των γονιών τους.
- Ακάθαρτα και ακατάλληλα πεζοδρόμια πέριξ του σχολείου, εξαιτίας της φθοράς του χρόνου και της απόθεσης απορριμμάτων σε αυτά από τους περίοικους.
- Πυκνή δόμηση γύρω από το σχολικό συγκρότημα, με αποτέλεσμα η αίσθηση ζέστης να είναι αυξημένη και να προκαλείται συχνά δυσφορία κατά τις μέρες με αυξημένη θερμοκρασία και υγρασία, δυσκολεύοντας την απαιτούμενη συγκέντρωση και συμμετοχή των παιδιών για ομαλή διεξαγωγή της μαθησιακής διαδικασίας.
- Ανάγκη συνέχισης και εντατικοποίησης της προσπάθειας για ευαισθητοποίηση των παιδιών και της ευρύτερης κοινότητας με σκοπό την περαιτέρω προώθηση της ανακύκλωσης, την εξοικονόμηση ενέργειας και τον περιορισμό της σπατάλης πόσιμου νερού.
- Αναγκαίο τα παιδιά να γνωρίσουν τη χλωρίδα που υπάρχει στο προαύλιο του σχολείου και τη σημασία της, αλλά και να μελετήσουν τρόπους χρήσης του εδάφους στην ύπαιθρο και σε αστικά περιβάλλοντα.

Ζήτημα / Πρόβλημα στο οποίο θα δοθεί έμφαση κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά:

- Η ευαισθητοποίηση των μελών της σχολικής κοινότητας απέναντι στο πρόβλημα των υψηλών θερμοκρασιών που επικρατούν, στην αλλαγή της σχολικής ζωής και καθημερινότητας εξαιτίας αυτών σε συνδυασμό με την αλόγιστη χρήση νερού. Η μελέτη των αιτιών του φαινομένου και η συνειδητοποίηση της προσωπικής τους ευθύνης στην ανάσχεσή του μέσω του εξορθολογισμού στην κατανάλωση φυσικών πόρων, της εξοικονόμησης ενέργειας, της προώθησης της επαναχρησιμοποίησης υλικών και της ανακύκλωσης απορριμμάτων, της κομποστοποίησης και της αξιοποίησης του εδάφους ούτως ώστε να ελαχιστοποιηθεί κατά το δυνατό το οικολογικό της αποτύπωμα.

Γιατί επιλέχθηκε το συγκεκριμένο θέμα και πώς συνδέεται με το τοπικό σας πλαίσιο;

Η κλιματική αλλαγή και η καταστροφή του περιβάλλοντος θεωρούνται από τα σημαντικότερα προβλήματα του σύγχρονου πολιτισμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα ακραία καιρικά φαινόμενα, οι έντονες βροχοπτώσεις, οι καύσωνες, οι ξηρασίες και οι δασικές πυρκαγιές παρουσιάζουν έξαρση τα τελευταία χρόνια.

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής αναμένεται να είναι ιδιαίτερα έντονες στην Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Ειδικότερα για την Κύπρο οι επιπτώσεις συνοψίζονται στην έλλειψη νερού και στις πιέσεις που θα υποστούν τα υδατικά αποθέματα, στη διάβρωση των παραλιακών εδαφών και στην υφαλμύριση των υπόγειων υδάτων, στη μείωση της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, στην αύξηση των ενεργειακών αναγκών, στη μείωση του τουριστικού ρεύματος, στην υποβάθμιση των δασικών οικοσυστημάτων, στην ένταση των δασικών πυρκαγιών και στην εξαφάνιση ειδών της βιοποικιλότητας και στις συνέπειες στη δημόσια υγεία.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών για αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των συνεπειών της, η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε και εφαρμόζει την παγκόσμια Συμφωνία των Παρισίων για την Κλιματική Αλλαγή, που επιτεύχθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 2015. Πρόκειται για την πρώτη οικουμενική και νομικά δεσμευτική συμφωνία για το κλίμα, που κυρώθηκε και από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 5 Οκτωβρίου του 2016. Αυτή η συμφωνία είναι ένα κοινό σχέδιο δράσης, για να συγκρατηθεί η αύξηση της θερμοκρασίας σε επίπεδο χαμηλότερο από δυο βαθμούς Κελσίου (2°C) στην περίοδο μετά το 2020. Η Κυπριακή Κυβέρνηση συντονίζει την Πρωτοβουλία για την ανάπτυξη ενός κοινού Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης για την κλιματική αλλαγή.

Η λύση των προβλημάτων δε θα προκύψει μόνο μέσα από συλλογικές δράσεις των πολιτικών ηγετών, των κυβερνήσεων, των βιομηχανιών αλλά και των πολιτών σ' ολόκληρο τον κόσμο. Το σχολείο μας εστιάζει την προσοχή του στην κλιματική αλλαγή αποβλέποντας στη διαμόρφωση στάσεων, συμπεριφορών και αξιών που να διασφαλίζουν την κοινωνική συνοχή, την υγιή διαβίωση, την οικονομική ευρωστία, τη δικαιοσύνη και την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων μέσω της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της σχολικής κοινότητας και της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας σχετικά με το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της καθώς και προβολή των τρόπων αντιμετώπισής τους, αλλάζοντας κάποιες συνήθειες στην καθημερινή ζωή. Η δράση για την κλιματική αλλαγή προϋποθέτει από τον κάθε πολίτη εγρήγορση, ευαισθητοποίηση και συνειδητοποίηση έτσι ώστε οι επιλογές του, οι ενέργειές του και εν γένει ο τρόπος ζωής του να αποτελούν μέρος της συλλογικής προσπάθειας για τη διαχείριση ή την αντιμετώπιση του προβλήματος με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και τη διαμόρφωση κοινωνιών προσανατολισμένων στην αειφορία.

Σκοπός της Αειφόρου Περιβαλλοντικής Εκπαιδευτικής Πολιτικής του σχολείου είναι η ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας σε σχέση με το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής και η μείωση του οικολογικού αποτυπώματος του σχολείου μας (ελάχιστη κατανάλωση φυσικών πόρων: νερού, ορυκτών καυσίμων για παραγωγή ενέργειας, ελάχιστη κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος, αποτελεσματική διαχείριση απορριμμάτων) μέσα από την εφαρμογή στρατηγικών αποτελεσματικής συνεργασίας με την τοπική κοινότητα, τους γονείς του σχολείου, οργανωμένους φορείς, κρατικές υπηρεσίες και επαγγελματικές ομάδες.

Επιμέρους στόχοι για την αειφόρο περιβαλλοντική εκπαιδευτική πολιτική του σχολείου:

Τα μέλη της σχολικής κοινότητας και της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας να:

- ✓ συνειδητοποιήσουν το μέγεθος του προβλήματος της υπερθέρμανσης του πλανήτη και κατ' επέκταση της κλιματικής αλλαγής.
- ✓ αντιληφθούν τον συστημικό χαρακτήρα και τις αλυσιδωτές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε περιβαλλοντικό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό επίπεδο.
- ✓ κατανοήσουν τις αιτίες που προκαλούν την υπερθέρμανση του πλανήτη
- ✓ μετρήσουν το οικολογικό τους αποτύπωμα και να συνειδητοποιήσουν την προσωπική ευθύνη που έχουν στην έξαρση του φαινομένου του θερμοκηπίου
- ✓ γνωρίσουν με ποιους τρόπους μπορούν να μειώσουν το οικολογικό τους αποτύπωμα
- ✓ συνειδητοποιήσουν τον ρόλο και την ευθύνη που ο καθένας μας έχει ως φορέας και καταλύτης αλλαγής στην επιδείνωση, αλλά και στην αντιμετώπιση του ζητήματος της κλιματικής αλλαγής.

- ✓ ενημερωθούν για δράσεις και ενέργειες που προωθούνται στον αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής σε επιστημονικό επίπεδο και επίπεδο τεχνολογιών.
- ✓ εξηγούν τους όρους Μείωση (Reduce), Επαναχρησιμοποίηση (Reuse), Ανακύκλωση (Recycle), Κομποστοποίηση
- ✓ αναφέρουν τρόπους μείωσης (εξοικονόμηση ενέργειας, εξοικονόμηση νερού, μείωση κατανάλωσης),
- ✓ αναφέρουν τρόπους επαναχρησιμοποίησης προϊόντων
- ✓ είναι σε θέση να διαχωρίζουν τα υλικά που ανακυκλώνονται (συσκευασίες PMD, γυάλινα μπουκάλια, χαρτί)
- ✓ είναι σε θέση να αναφέρουν τα υλικά που κομποστοποιούνται
- ✓ εξηγούν με επιχειρήματα γιατί πρέπει να κάνουμε μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και κομποστοποίηση

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης Ο.Η.Ε. στους οποίους εμπίπτει το πρόβλημα / ζήτημα διερεύνησης:

- **Καλή Υγεία και Ευημερία (Στόχος 3)**
- **Καθαρό Νερό και Αποχέτευση (Στόχος 6)**
- **Υπεύθυνη παραγωγή και κατανάλωση (Στόχος 12)**
- **Δράση για το κλίμα (Στόχος 13)**

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ 2022-2023				
A/A	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ	ΗΜΕΡΟΜ. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
1	<p>Δημιουργία Τράπεζας Εκπαιδευτικού Υλικού για την Π.Ε.Ε.Α.Α.</p> <p>2020 book teaching climate change with eTwinning EL.pdf</p> <p>http://www.env-edu.gr/ViewSubject.aspx?id=14</p> <p>Υποστηρικτικό Υλικό για την Κλιματική Αλλαγή.pdf (climateschools.gr)</p> <p>Επιτρόπος Περιβάλλοντος Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (environmentalcommissioner.gov.cy)</p> <p>Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λεμεσού - Εκπαιδευτικά Θέματα (wbl.com.cy)</p> <p>111475-eurolife-wellbeing-booklet-final.pdf 01.pdf (eepf.gr)</p> <p>https://energy.gov.cy/assets/entipo-iliko/BPEΣ ΕΞΥΠΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ!!!.mp4</p> <p>https://energy.gov.cy/assets/tileoptika-spot/ΕΙ! ΣΚΕΨΟΥ ΛΙΓΟ ΕΞΥΠΝΑ!.mp4</p> <p>https://energy.gov.cy/assets/tileoptika-spot/ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΟΥΜΕ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΑ ΚΑΙ ΕΞΥΠΝΑ!!!.mp4</p> <p>Ananeosimes Piges Energeias Triptuxo Layout 1.qxd (energy.gov.cy)</p> <p>O dodekalogos tou mathiti Layout 1.qxd (energy.gov.cy)</p>	Μιχάλης Βασιλείου		
2	Αξιοποίηση πινακίδων στους διαδρόμους και πινακίδων στις αίθουσες διδασκαλίας για ανάρτηση σχετικού ενημερωτικού υλικού και εργασιών παιδιών.	Υπεύθυνοι Τμημάτων	ετήσια	
3	Δημοσίευση εργασιών οικολογικού περιεχομένου στη σχολική ιστοσελίδα. – Περιβαλλοντικό έυθετο στη σχολική ιστοσελίδα	Μιχάλης Βασιλείου Λοΐζος Πόταμιτης	ετήσια	
4	Αξιοποίηση λογοτεχνικών βιβλίων με οικολογικά μηνύματα & εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης μαθητή σε κάθε τάξη με λογοτεχνικά βιβλία που έχουν οικολογικά μηνύματα.	Υπεύθυνοι Τμημάτων		
5	Συζήτηση στις τάξεις, μελέτη διαφόρων πληροφοριών & συλλογή δημοσιευμάτων σε ΜΜΕ, σχετικά με το πρόβλημα της κλιματικής αλλαγής. Να γνωρίσουν τα αίτια του προβλήματος όπως αυτά αναφέρονται στη διεθνή βιβλιογραφία, συνειδητοποιώντας & την προσωπική τους ευθύνη (υπερκαταναλωτισμός, οικονομικές & περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τον υπερκαταναλωτισμό, κλιματική αλλαγή, φυσικοί πόροι, οικολογικό αποτύπωμα, αειφόρος παραγωγή, αειφόρος κατανάληση).	Υπεύθυνοι Τμημάτων Εκπαιδευτικοί που διδάσκουν Π.Ε.Ε.Α.Α.		

6	<p>α) Μελέτη των μορφών ενέργειας (είδη, χρήσεις και κίνδυνοι)</p> <p>β) Μελέτη περιβάλλοντος και εντοπισμός μορφών ενέργειας που χρησιμοποιούνται στο σχολείο.</p> <p>γ) Καταγραφή των ηλεκτρονικών συσκευών του σχολείου και ταξινόμησή τους σε ομάδες.</p> <p>δ) Διάκριση πηγών ενέργειας σε ανανεώσιμες και μη.</p> <p>ε) Συνέπειες από τη χρήση καυσίμων.</p> <p>στ) Καταγραφή μηνιαίας κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης και τήρηση γραφικών παραστάσεων για σκοπούς σύγκρισης.</p>	<p>Εκπαιδευτικός που διδάσκει Σχεδιασμό & Τεχνολογία</p> <p>Εκπαιδευτικός που διδάσκει Φυσικές Επιστήμες</p>		
7	Πρόσκληση σε λειτουργό της Υπηρεσίας Ενέργειας για παρουσίαση.	Μιχάλης Βασιλείου		
8	Καθορισμός υπεύθυνων μαθητών – «φρουρών ενέργειας» για κλείσιμο του φωτισμού και απενεργοποίηση των ηλεκτρικών συσκευών (computers, βιντεοπροβολέων) εφόσον δεν χρησιμοποιούνται.	Οικολογική Επιτροπή		
9	Μηνιαία καταγραφή της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και κατασκευή γραφικών παραστάσεων για σκοπούς σύγκρισης. - Μελέτη του λογαριασμού ηλεκτρικού ρεύματος (στοιχεία που περιέχει, συγκρίσεις, υπολογισμός μηνών με μεγαλύτερη κατανάλωση)	Οικολογική Επιτροπή		
10	Ο ρόλος του νερού στη ζωή μας, Ο κύκλος του νερού, Βροχόπτωση στην Κύπρο, Τα φράγματα της Κύπρου, Το υδατικό πρόβλημα της Κύπρου και οι επιπτώσεις στη ζωή μας, Φάσεις του νερού, Καιρικά Φαινόμενα, αφαλάτωση, χρήση ανακυκλωμένου νερού (στο πλαίσιο διαφόρων μαθημάτων του Αναλυτικού Προγράμματος).	Υπεύθυνος Α τάξης Εκπαιδευτικός που διδάσκει Γεωγραφία		
11	<p>α) Μελέτη του λογαριασμού νερού (στοιχεία που περιέχει, συγκρίσεις, υπολογισμός μηνών με μεγαλύτερη κατανάλωση)</p> <p>β) Μελέτη σχολικού υδρομετρητή, καταγραφή μηνιαίας κατανάλωσης νερού και δημιουργία γραφικών παραστάσεων.</p> <p>γ) Εκστρατεία εξοικονόμησης νερού. Έλεγχος για τα σακουλάκια νερού στα καζανάκια</p>	Υπεύθυνοι τμημάτων Εκπαιδευτικοί που διδάσκουν Π.Ε.Ε.Α.Α.		
12	<p>Επισκέψεις τμημάτων</p> <p>α) στο Κ.Π.Ε. Ακρωτηρίου</p> <p>β) στο Μουσείο Νερού του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού για συμμετοχή σε σχετικά με το ζήτημα περιβαλλοντικά προγράμματα.</p>	Υπεύθυνοι Τμημάτων	Σταδιακά	
13	<p>α) Γνωριμία με τα δάση της Κύπρου. Εβδομάδα δασών. ΔΑΣΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ – Ωφέλειες.</p> <p>β) Δημιουργία μικρού κήπου με κυπριακά αρωματικά φυτά στο προαύλιο.</p>	Οικολογική Επιτροπή	Τενάρης – Φλεβάρης 2023	

	<p>γ) Πρόσκληση σε λειτουργό του Τμήματος Δασών για παρουσίαση, στο πλαίσιο της Γιορτής του Δέντρου</p> <p>δ) Γνωριμία με τη χλωρίδα στο σχολικό προαύλιο.</p>			
14	<p>Τοποθέτηση στην αυλή και στις τάξεις κάδων ανακύκλωσης χαρτιού και συσκευασιών PMD. Ορισμός εκ περιτροπής υπεύθυνων μαθητών για να αδειάζουν τους κάδους ανακύκλωσης από κάθε τάξη σε εβδομαδιαία βάση.</p>	Οικολογική Επιτροπή	1 ^ο τρίμηνο	
15	<p>α) Κατασκευή κρυπτόλεξων, σταυρόλεξων, αλφαβηταρίων και καταγραφή παροιμιών με θεματολογία από τις ενότητες της Π.Ε.Ε.Α.Α.</p> <p>β) Αξιοποίηση ανακυκλώσιμων υλικών για κατασκευή εικαστικών έργων και παιχνιδιών</p>	Υπεύθυνοι τμημάτων Εκπαιδευτικοί που διδάσκουν Π.Ε.Ε.Α.Α. – Εικαστική Αγωγή	Σταδιακά	
16	<p>Κατασκευή και τοποθέτηση περιβαλλοντικών συνθημάτων στις πινακίδες των τάξεων και στις πινακίδες στους διαδρόμους του σχολείου.</p>	Εκπαιδευτικοί που διδάσκουν Π.Ε.Ε.Α.Α. – Εικαστική Αγωγή	Σταδιακά	
17	<p>Αξιοποίηση της εφαρμογής του αποθηκευτικού νέφους Dropbox για ανταλλαγή και διαμοιρασμό υπηρεσιακών εγγράφων μεταξύ του εκπαιδευτικού προσωπικού με στόχο τη μείωση της κατανάλωσης χαρτιού.</p>	Διδακταλικός Σύλλογος	Ετήσια	
18	<p>Ετοιμασία Οικολογικού Κώδικα</p>	Οικολογική Επιτροπή	Σταδιακά	

